

Lektionsplanering

Årskurs: 9

Ämne: Svenska

Tema: Att analysera och skriva sakprosatexter

Koppling till styrdokument

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att skriva och analysera sakprosatexter, inklusive rapporter, artiklar, debattinlägg och essäer. Fokus ligger på att förstå textens struktur, syfte och hur sakprosa kan användas för att informera och övertyga. Eleverna ska också lära sig att kritiskt granska källor och använda konkreta exempel för att underbygga sina påståenden.

Kunskapskrav

Eleven skriver sakprosa med tydligt innehåll och fungerande struktur. Dessutom kan eleven identifiera och använda typiska språkliga drag i sakprosatexter och koppla innehållet till egna erfarenheter och samhällsfrågor.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till sakprosatextens struktur (10 min)

- Definiera vad en sakprosatekst är och vara medveten om olika typer av sakprosatexter.
- Gå igenom de grundläggande elementen i en sakprosatekst, som inledning, argument och avslutning.
- Diskutera vikten av tydlig struktur och sammanhang i sakprosatexter.

Analys av exempel på sakprosatexter (10 min)

- Dela ut exempel på olika typer av sakprosatexter och be eleverna läsa dem kritiskt.
- Låt dem notera huvudargument och strukturer i texterna och diskutera deras intryck i helklass.
- Titta särskilt på hur författaren lägger fram sina argument och stödjer dem med fakta.

Skrivövning: Skapa en sakprosatekst (10 min)

- Be eleverna att skriva en sakprosatekst (300-400 ord) om ett aktuellt ämne eller en frågeställning som intresserar dem.
- De ska använda de strukturer och stilistiska drag som diskuterats tidigare i lektionen.
- Ge dem tid att brainstorma och planera hur de vill lägga upp sin text.

Grupprespons och reflektion (10 min)

- Dela in eleverna i grupper där de får läsa sina texter för varandra och ge feedback.
- Be dem att fokusera på struktur, tydlighet och om argumenten är väl underbyggda.
- Diskutera som klass vad som fungerar bra och vad som skulle kunna förbättras i texterna.

Avslutande reflektion (10 min)

- Samla klassen och diskutera vad de har lärt sig om sakprosatexter och deras betydelse.
- Fråga eleverna hur de kan applicera denna kunskap i sin egen skrivprocess, samt vikten av att granska fakta.
- Diskutera hur sakprosa kan påverka och informera om aktuella samhällsfrågor.

Aktivitet

Eleverna ska revidera sina sakprosatexter baserat på respons från kamraterna och lämna in en slutgiltig version för bedömning.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter.

Exit-ticket

- Vad kännetecknar sakprosatexter?
 - Sakprosatexter är faktabaserade texter som syftar till att informera eller argumentera och är skrivna med en tydlig och objektiv ton.
- Nämn två typer av sakprosatexter.
 - Debattartiklar och rapporter.
- Hur bör en sakprosatext struktureras?
 - En typisk struktur omfattar inledning, argumentation och avslutning.
- Vad är skillnaden mellan fakta och åsikt i en sakprosatext?
 - Fakta är verifierbara uppgifter, medan åsikter är personliga uppfattningar som inte alltid är baserade på fakta.
- Varför är det viktigt att ange källor i sakprosatexter?
 - Att ange källor ökar textens trovärdighet och gör att läsaren kan verifiera

informationen.

Hemläxa

Välj en sakprosatext som intresserar dig och skriv en kort analys (300-400 ord) där du identifierar dess syfte och argument. Diskutera hur effektivt texten presenterar sin information och källorna den använder.

Fördjupningsuppgift

Som fördjupningsuppgift ska eleverna skapa en multimodal text (t.ex. artikel med bilder och diagram) om ett aktuellt ämne. De ska inkludera fakta och underbyggda jämförelser från olika källor samt skriva en reflektion över vilken information de har använt.

Förslag för nästa lektion

Tema: Berättarteknik och stilistiska medel i litteratur

I nästa lektion kommer fokus att ligga på att analysera berättarteknik och stilistiska medel i skönlitteratur. Eleverna kommer att få möjlighet att använda dessa insikter i sitt eget skrivande. Denna lektion kommer att ge eleverna verktyg att skriva mer uttrycksfullt och förstå hur författare använder språk för att berika sina berättelser.

Förberedelser

- Förbered exempel på sakprosatexter av olika slag för analys och diskussion.
- Utveckla diskussionsfrågor som kan hjälpa eleverna att reflektera över innehåll och

trovärdighet.

- Se till att material finns för skrivövningarna.